Dosarul nr. **2ac-117/23** judecătoria Edineț, sediul Briceni
Judecător A. Cazacicov

D E C I Z I E
08 februarie 2024
Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi
În componenţa
Preşedintele ședinței, judecător Adriana Garbuz
Judecătorii Iulia Grosu, Andrian Ciobanu

examinând, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de S.C. „Iurmaning" S.R.L prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 12.07.2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.C. „Granol-Grup" S.R.L. împotriva S.C. „Iurmaning" S.R.L., cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La data de 15 mai 2023, S.C. „Granol-Grup" S.R.L., prin intermediul administratorului Grinco Ludmila s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către S.C. „Iurmaning" S.R.L. cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a indicat că, la data de 07.11.2022 a fost încheiat contractul nr. 07/11 cu pârâtul S.C. „Iurmaning" S.R.L., în temeiul căruia pârâtului i-au fost livrate mai multe bunuri în valoare totală de 33 043,80 lei, fapt confirmat de factura KV1950035 din 07.11.2022 și factura KV1950036 din 07.11.2022.

Plata urma să se efectueze în termen de 7 zile calendaristice, calculate din momentul livrării mărfii, iar livrarea mărfii a avut loc, nemijlocit, la 07.11.2022, prin urmare data limită până la care pârâtul urma să achite costul mărfii a fost 14.11.2022.

Din datoria totală de 33 043,80 lei, la data de 19.12.2022, pârâtul a achitat suma de 20 000,00 lei.

La înaintarea cererii de chemare în judecată, pârâtul înregistra față de reclamant o datorie de 13 043,80 lei.

Reclamantul a indicat în cererea de chemare în judecată că, începând cu ziua de 15.11.2022, pârâtul se află în întârziere în raport cu acesta, ceea ce determină achitarea penalității contractuale în mărime de 1 % din datoria existentă pentru primele 30 de zile și 15% pentru fiecare zi de întârziere după acest termen.

Ca rezultat, pentru perioada 15.11.2022-20.04.2023 pârâtul datorează reclamantului penalitatea de întârziere în mărime de 27 248,77 lei.

Urmare a celor invocate, reclamantul a solicitat:

- ✓ admiterea cererii de chemare în judecată;
- ✓ a încasa din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a sumei de 13 043,80 lei, cu titlu de datorie;
- ✓ a încasa din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a sumei de 27 278,77 lei, cu titlu de penalități de întârziere;

✓ a încasa din contul pârâtului în beneficiul reclamantului suma cheltuielilor de judecare a cauzei, implicit suma taxei de stat.

În drept, cererea de chemare în judecată s-a întemeiat în baza prevederilor articolelor 774, 776, 858 Cod Civil.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 12.07.2023 acțiunea a fost admisă integral:

✓ S-a încasat de la S.C. „Iurmaning" S.R.L. în beneficiul S.C. „Granol-Grup" S.R.L. suma de 41 530,68 lei dintre care 13 043,00 lei cu titlu de datorie ce reiese din Contractul de vânzare-cumpărare nr. 07/11 din 07.11.2022, 27 278,00 lei, cu titlu de penalitate de întârziere, 1 209,68 lei, cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei sub forma taxei de stat achitate la depunerea cererii de chemare în judecată.

Solicitarea apelantului:

La data de 02.08.2023 S.C. „Iurmaning" S.R.L prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea formulată de S.C. „Granol-Grup" S.R.L. se va respinge integral și se va încasa din contul S.C. „Granol-Grup" S.R.L. în beneficiul S.C. „Iurmaning" S.R.L. cheltuielile de asistență juridică în mărime de 7 000,00 lei.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 12.07.2023 astfel, apelul din 02.08.2023 a fost declarat în termen.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului, apelantul a invocat că SC „Iurmaning" SRL, a achitat SC „Granol-Grup" SRL suma de 20 000,00 lei, a fost constatat şi de instanţa de fond.

Iar conform ordinului de plată nr.239 din 29.05.2023, anexat la cererea de apel, SC „Iurmaning" SRL, a achitat SC „Granol-Grup" SRL suma de 14 253,80 lei, astfel achitând şi taxa de stat care a solicitat-o SC „GranolGrup" SRL în sumă de 1 210,00 lei.

Face trimitere la actul de verificare privind decontările reciproce între SC „Iurmaning" SRL şi SC „Granol-Grup" SRL, după care apelanta nu are nici o datorie faţă de intimată.

În ordinea celor menționate, consideră că SC „Iurmaning" SRL nu are datorii faţă de SC „Granol-Grup" SRL.

Referitor la încasarea penalităţii, apelantul și-a exprimat dezacordul în latura dată, deoarece SC „Iurmaning" SRL nu are datorii faţă de SC „Granol-Grup" SRL.

Indică asupra faptului că chiar dacă instanţa a dispus de a încasa penalitatea, urma să stabilească proporționalitatea dintre clauza penală (penalitatea) şi prejudiciu/datorie.

Consideră suma solicitată de a fi încasată din contul SC „Iurmaning" SRL în mărime de 27 278,00 cu titlu de penalitate ca fiind una excesivă şi disproporționată în raport cu datoria care a solicitat intimata/reclamanta.

Referitor la cheltuielile de judecată suportate de către apelanta SC „Iurmaning" SRL, acestea urmează a fi compensate integral din contul intimatei SC „Granol-Grup" SRL în felul următor taxa de stat în sumă de 907,25 lei, achitată pentru examinarea cererii de apel și suma de 7 000,00 lei achitată avocatului conform facturii de plată seria

IJnr.0597034 din 02.08.2023.

În drept și-a întemeiat cererea de apel pe prevederile art.357, 358 alin.(l), 362 alin.(l), 365, 385 lit.c), 386 alin.(l), lit.a) CPC al RM.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, colegiul civil consideră că apelul urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după de judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Potrivit art.276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Valoarea acțiunii fără dobândă nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei din care considerente cauza a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă.

Potrivit art.276^3 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.

Potrivit prevederilor art.276^4 al.5 CPC RM instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător astfel, instanța de apel a examinat cererea de apel în procedura scrisă, fără citarea părților.

Potrivit materialelor cauzei, la data de 07.11.2022, cu pârâtul S.C. „Iurmaning” S.R.L, a fost încheiat contractul nr. 07/11. În temeiul acestui contract, pârâtului i-a fost livrate mai multe bunuri în valoare totală de 33 043,80 lei, fapt confirmat de factura KV1950035 din 07.11.2022 și factura KV1950036 din 07.11.2022.

Potrivit art. 993 alin. (1) Cod Civil RM, oricine își poate alege în mod liber contractantul, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 993 alin. (2) Cod Civil RM, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și pot stabili conținutul lor.

Așadar, potrivit pct. 6.1 din contractul nr. 07/11din 07.11.2022, plata pentru bunurile livrate urma să se efectueze în termen de 7 zile calendaristice, calculate din momentul livrării mărfii.

Livrarea mărfii a avut loc în data de 07.11.2022, deci data limită până la care pârâtul urma să achite costul mărfii a fost 14.11.2022.

S.C. „Iurmaning” S.R.L. a efectuat achitarea parțială a datoriei către S.C. „Granol-Grup” S.R.L. în sumă de 20 000,00 lei la data de 19.12.2022.

Reclamantul SC „Granol-Grup” SRL a invocat neonorarea obligațiilor contractuale asumate de către pârât S.C. „Iurmaning” S.R.L., astfel a solicitat încasarea sumei restante la datorie în mărime de 13 043,80 lei iar conform pct. 7.1 din contractul nr. 07/11din 07.11.2022 care prevede că „în cazul în care cumpărătorul nu va plăti în termenul stabilit

în contract (pct. 6.1), prețul pentru marfa cumpărată, el va fi impus la plata unei penalități în mărime de 1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere. În cazul depășirii termenului de plată cu 30 de zile, penalitatea va constitui 15% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere. Plata penalității nu-l exonerează pe cumpărător de obligația de plată a prețului mărfii" a solicitat și încasarea penalității de întârziere.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile, iar potrivit alin. (2) lit. a) al aceluiași articol, drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Potrivit art. 9 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Conform art.992 alin.(1) Cod civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice

Potrivit art. 1018 alin. (1) Cod Civil RM, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

Potrivit prevederilor art.774 alin.1) Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit prevederilor art.858 alin.1), 2) Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

În conformitate cu art.901 alin.1) lit.e) din Codul civil, atunci când fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare.

Conform facturii fiscale seria KV, nr. 1950036 din 07.11.2022 (f.d. 10), S.C. „Granol-Grup" S.R.L. a livrat către S.C. „Iurmaning" S.R.L. bunuri la un preț total de 29 454,50 lei.

Potrivit facturii fiscale seria KV, nr. 1950035 din 07.11.2022 (f.d. 9),S.C. „Granol-Grup" S.R.L. a livrat către S.C. „Iurmaning" S.R.L., mai multe bunuri, la un preț total de 3 591,30 lei.

Astfel Colegiul Civil a conchis că S.C. „Granol-Grup" S.R.L. și-a onorat obligațiile contractuale în deplină măsură ce reies din prevederile contractului de vânzare-cumpărare nr. 07/11din 07.11.2022.

Conform art.947 alin. (1)-(6) din Codul civil RM, (1) clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea

obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere. (4) Părțile pot conveni asupra unei penalități mai mari decât prejudiciul. (5) Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată. Nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. (6) Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației.

Colegiul civil conchide că instanța de fond, la examinarea pretenției privind încasarea datoriei debitoare restante pentru produsele livrate în mărime de 33 043,80 lei just și întemeiat a încasat de la S.C. „Iurmaning" S.R.L. suma rămasă neachitată în mărime de 13 043,00 lei, ori, la momentul înaintării cererii de chemare în judecată datoria nu era stinsă integral, suma fiind achitată la data de 29.05.2023 (f.d.50), după recepționarea cererii de chemare în judecată (f.d.19) iar probă corespunzătoare instanței de fond nu i sa prezentat cu toate că apelantul /pârât a avut la dispoziție 30 de zile pentru a depune referință și înscrisuri /probe.

Astfel, Colegiul civil ajunge la concluzia că soluția instanței de fond cu privire la admiterea acțiunii reclamantului privind încasarea datoriei este întemeiată.

Cu privire la încasarea penalității de întârziere, Colegiul notează că instanța de fond la fel a interpretat just normele care reglementează penalitatea contractuală din suma neachitată în termen. Părțile contractului sunt libere să stabilească condițiile contractuale după voința sa, iar suma penalității nu trebuie să depășească suma datoriei ce urmează a fi încasată.

Argumentul apelantului precum că suma penalității încasată în mărime de 27 278.00 lei excedă suma datoriei contractuale de bază în mărime de 13 043,00 lei nu este întemeiat or mărimea penalității nu urmează să depășească suma de 33 043,80 lei, conform facturilor fiscale seria KV, nr. 1950035 din 07.11.2022; KV, nr. 1950036 din 07.11.2022 în corelație cu prevederile contractului nr. 07/11din 07.11.2022.

Într-o altă ordine de idei, contrar actului de verificare privind decontările reciproce anexat la materialele cauzei în copie (fără dată) (f.d. 52), Colegiul Civil constată că acesta nu este semnat de către partea opusă, S.C. „Granol-Grup" S.R.L., astfel înscrisul prezentat nu este relevant în argumentarea poziției apelantului.

Reieșind din faptul că calculul penalității efectuat de către reclamant prezentat instanței a fost îndeplinit corect, iar probe care să demonstreze achitarea sumei restante a datoriei și a penalității față de S.C. „Granol-Grup" S.R.L. nu au fost prezentate, Colegiul civil urmează să mențină hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 12.07.2023.

Potrivit art.82 Cod de procedură, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art.90 lit.i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.

Potrivit prevederilor art.96 alin.1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Potrivit art.96 alin. 11) CPC, cheltuielile menţionate la alin.1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Reieșind din faptul că S.C. „Iurmaning” S.R.L. este partea care a pierdut procesul în ordine de apel, solicitările acesteia referitor la încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică și taxa de stat suportate de ultima, urmează a fi respinse.

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că, hotărârea primei instanţe este întemeiată şi legală, iar motivele invocate de către apelant sunt neîntemeiate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi de a menține hotărârea primei instanțe

În temeiul art.385 lit.a), 390, 276[4] al.4 CPC RM colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți

Decide:

Apelul declarat de S.C. „Iurmaning” S.R.L se respinge.

Hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 12.07.2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.C. „Granol-Grup” S.R.L. împotriva S.C. „Iurmaning” S.R.L., cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată se menține.

Decizia este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele ședinței
Judecător Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu Andrian Ciobanu